

זה מצויד במדרגות, אך במחצית הגובה בנוי קיר על אחת המדרגות, החוסם את הפיר. המנהרה ממשיכה עוד כ-26 מ' עד לטתימה. בסך הכל נמצאת כאן נקבה באורך 155 מ' ולה שלושה פירים. רוחב המנהרה 70-80 ס"מ וגובהה נע בין 1.1 ל-2 מ'. במסלולה יש כמה פיתולים, כנראה במקומות המפגש שבין שתי קבוצות חוצבים, אשר כל אחת מהן עבדה מהכיוון הנגדי.

תעלה ג'

מלבד תעלות א' וב' כוללת האמה הגבוהה לקיסריה תעלה נוספת (תעלה ג'). תעלה זו נוצרה על-ידי סתימת תעלה ב' (ההדריאנית), ובניית מסד ותעלה קטנה מעל הסתימה. את תחילת התעלה ניתן לאתר בשרידים שליד שוני. היא השתמרה בצורה הטובה ביותר במדשאה שבפארק ז'בוטינסקי. המשכה נראה במסד המלווה את הכביש כמעט עד לגשר שמעל לנחל התנינים.

מפלס התעלה כאן גבוה ממעינות שוני. לכן התעלה לא יכלה לקלוט את מימיה משוני, אלא רק מהמערכת התת קרקעית שבאזור אביאל-עמיקם. אמנם נתגלתה אמת מים קטנה מעין צור לכיוון שוני, אך בגלל ממדיה היא יכלה רק להיות תוספת ולא מקור עיקרי אל תעלה ג'.

בקטע של האמה בין מחצבות בנימינה לנחל עדה נמצאים, במקומות שונים, שלושה צינורות חרס מקבילים, המונחים על רצפת תעלה ב', והעטופים במין בטון. הצינורות שייכים לשלב כלשהו בהתפתחות תעלה ג'.

בתוואי הצינורות אנו מוצאים שני מתקנים אשר שימשו לשחרור האוויר והשוואת הלחצים בצינורות. מהלך הצינור נפסק על-ידי זוגות ברכיים, אשר מפנות את זרימת המים כלפי מעלה, כנראה לתוך בריכה קטנה, ושוב למטה, להמשך הזרימה. מתקנים אלה נמצאים בין בית חנניה למקום שבו נחל התנינים חוצה את האמה.

קטע הצינורות לא פעל כנראה הרבה זמן. גם חישוב הידראולי מראה, שהוא היה יכול להעביר רק כמות מזערית של מים לעומת הספיקה של תעלה ג'. בכל אופן, בכמה מקומות אנו מוצאים מעל הבטון העוטף את הצינורות, ולפעמים גם על רצפת תעלה ב', בנייה שהיא כנראה שריד למסד אשר נשא גם כאן את תעלה ג'.

אמת מעקף

חציית ביצת הכברה בין בית חנניה לרכס הכורכר שליד האמה, גרמה לתקלות רבות. אומנות האם נטו לשקוע והיה צורך בתמיכות ותיקונים רבים. בשלב מסוים הוחלט לעקוף את הקטע שסבל במיוחד משקיעות חמורות. נבנה מעקף עבור תעלה א' בלבד, ותעלה ג' בשלב הצינורות או שלב התעלה, המשיכה בתוואי הישר. למעקף צורה של חצי מתומן. דהיינו, ארבעה קטעים ישרים הנפגשים בזוויות כהות. אך גם המעקף סבל משקיעות והיה צורך בתיקונים ובתמיכות.

מסד האמה בתוך בנימינה

בעת שניית השיכונים בשנות החמישים בגבול הצפוני של בנימינה, מול המחצבה, נתגלה בעת חפירת היסודות, מבנה עתיק. זהו מסד ברוחב של כ-2.35 מ', עם מפתחים

במרחקים שווים של כ-4 מ', שעליו בנויות הגבהות באורך 1.4 מ' בגובה נדבך אחד. סביר להניח שהמסד נועד לשאת קשתות בשביל אמת מים. כיוון המבנה הוא מצפון לדרום ומהווה בערך המשך לתעלה הגדולה אשר נתגלתה ליד שוני, יש להניח שזה נסיון לפתור באופן יסודי את הבעיות אשר נגרמו לאמה על-ידי ביצות כברה, על-ידי בניית אמה חדשה, בתוואי שונה שלא יהייב לעבור דרך ביצת כברה. אך לפנינו רק שרידים של התחלת בנייה, שלא הסתיימה מעולם.